

Kendelse

Afsagt den 13. september 2007 af Retten i Århus, 5. afdeling.

BS 63-5-1271/2006

Sagsøger

Adresse 1

By

(adv. Ernst Kjærgaard)

mod

Sagsøgte

Adresse 2

46100 Montova

Italien

(adv. Jan I. Kristensen)

Sagens baggrund, parternes påstande m.v.

Sagsøgte, Montova, Italien producerer ekstraudstyr med et sportsligt tilsnit (udstødningsrør m.v.) til biler. Sagsøger, har haft en aftale med sagsøgte om salg i Danmark af sagsøgtes produkter.

Sagsøgers påstand er, at sagsøgte dømmes til at betale 58.702 Euro med procesrente.

Sagsøgte har påstået afvisning, subsidiært frifindelse.

Stævningspåstanden er det beløb, sagsøgeren har opgjort sit tab til i anledning af, at sagsøgte den 12. marts 2001 og igen - efter at parterne havde genoptaget samhandlen - den 13. juni 2001 har ophævet parternes samarbejdsaftale, der blev indgået den 14. december 1999 og som efter sit indhold tidligst kunne være opsagt til udløb ved udgangen af 2001.

Sagsøgeren har begrundet valget af værneting - Retten i Århus - med, at sagen vedrører erstatningskrav i forbindelse med sagsøgers forhandling af sagsøgtes produkter i Danmark.

Sagsøgte har støttet sin afvisningspåstand på, at der ikke er værneting for sagen i Danmark, og at en mellem parterne den 12. marts 2003 afgjort sag ved retten i Montova har retskraft og udelukker anlæggelse af ny sag mellem parterne på baggrund af kontrakten.

Sagsøgeren gør gældende, at dansk ret skal anvendes ved afgørelsen af sagen. Sagsøgte gør omvendt gældende, at et korrekt lovvalg fører frem til italiensk ret.

Efter parternes anmodning er spørgsmålet om værneting, retskraft og lovvalg behandlet særskilt.

Sagens omstændigheder

Af parternes samhandelsaftale af 14. december 1999 - der ikke foreligger i dansk oversættelse - fremgår, at aftalen udløber 31. december 2000, men at den automatisk vil blive fornyet, medmindre den 3 måneder forinden udløbet opsiges. Aftalens geografiske område er begrænset til "the Danish territory exclusively". Sagsøgte forpligter sig til, hverken direkte eller indirekte, at handle med produkter, der er i konkurrence med sagsøgtets. Aftalen indeholder en bestemmelse om "turnover", hvorefter sagsøgeren forpligter sig til hos sagsøgte at købe for mindst 150.000 DM. Aftalen indeholder bestemmelser om "Terms og Sale conditions" og "Bonus", men ingen bestemmelser om lovvalg eller værneting for eventuelle tvister.

Sagsøgte anlagde - så vidt ses - den 12. juni 2001 sag mod sagsøgeren ved retten i Mantova. Af dommen - der foreligger i engelsk oversættelse, men hvem, der har forestået oversættelsen er ikke oplyst - fremgår, at sagsøgte ophævede - eller varslede en ophævelse - i marts 2001 under henvisning til, at et i kontrakten stipuleret mindstesalg ikke var nået.

Af brev af 11. maj 2001 fra sagsøgte til sagsøgeren fremgår, at sagsøgte havde besluttet at fortsætte samarbejdet med sagsøgeren indtil 31. december 2001, "unless there will be three month prior notice" og i øvrigt på nærmere angivne betingelser vedrørende sagsøgerens varelager.

Det fremgår videre af dommen, at kontrakten den 28. maj 2001 blev ophævet med virkning fra 31. december 2001.

Sagsøgeren, der havde antaget en italiensk advokat, gav møde ved behandlingen af sagen og bestred den italienske rets kompetence.

Dommen refererer sagsøgtets krav eller påstande således: a) a declaration of the cessation of the collaboration contract of 14.1.99, on 31.12.2001; b) a declaration that nothing is due to the defendant consequent on cessation; c) a declaration that the defendant has never had the exclusive sales rights in

Denmark for its products.

Det udtales i dommen, at retten er kompetent efter domskonventionens artikel 5, nr. 1, og dommen når frem til, at kontrakten skal bedømmes efter italiensk lov.

Dommen fastslår, at sagsøgeren ikke var "granted the exclusive sales rights" for sagsøgtes produkter i Danmark, men afviser ("rejects") sagsøgtes øvrige påstande ("requests"). Dommen indeholder derudover en omkostningsbestemmelse.

Der er fremlagt en "Deed of Summons" (i engelsk oversættelse), hvoraf fremgår, at sagsøgeren blev indkaldt til et retsmøde den 30. oktober 2001. Det fremgår af stævningen, at hvis sagsøgeren ikke senest 20 dage før retsmødet fremkom med noget "will imply the lapses -- in order to hear the acceptance of the following conclusions".

Sagsøgeren har fremlagt et brev af 10. oktober 2001 fra sagsøgerens italienske advokat, Avv. Advokat, hvori det bl.a. hedder:

According to the italian civil procedure, I will present a written defence on behalf of your company, making a preliminary exception about the non-competence of the Court of Mantova to decide the case. Concerning the merits of the case, I will ask for the rejection of all the Sagsøgtes requests. Unfortunately, due to the elapse on the 20 days term before the hearing for the deposit of such written defence, foreseen by the italian civil procedure, I don't have the right to present a counterclaim for the damages you suffered for the cessation of the distribution agreement as made by Sagsøgte.

Der er under hovedforhandlingen af de udskilte spørgsmål afgivet forklaring af sagsøgeren.

Sagsøgeren har bl.a. forklaret, at han mindst skulle sælge sagsøgtes produkter for ca. ½ mio. (euro) årligt. I 2000 opstod der gnidninger mellem parterne på grund af reklamationer, som sagsøgeren modtog. I marts 2001 meddelte sagsøgte, at man ikke længere ville levere eksklusivt til sagsøgeren. Det protesterede han imod, hvorefter sagsøgte den 21. marts standsede alt salg. Den 23. april 2001 blev aftalen imidlertid forlænget til udgangen af 2001. Den 13. juni 2001 indstillede sagsøgte imidlertid definitivt al levering. Sagsøgeren sælger kun en gros. Et varelager, der ikke er komplet, er uden værdi for ham. På et tidspunkt dukkede en stævning på italiensk op, og i august 2001 fik han "noget" tilsendt på engelsk. Han modtog ingen vejledning. Sagsøgeren rettede henvendelse til en italiensk advokat, fordi han fik at vide, at han skulle være repræsenteret ved advokat. Advokaten afviste den 12. august kravene. Sagsøgeren fik nogle retsmødereferater, men deltog ikke selv i

hovedforhandlingen.

Parternes synspunkter

Sagsøgeren har gjort gældende, at den italienske afgørelse ikke har retskraft. Stævning i sagen er ikke blevet forkyndt og var heller ikke oversat. Sagsøgeren har ingen vejledning modtaget, specielt ikke om uigennemskuelige frister for forskellige processkridt. Sagsøgeren har derfor ikke haft nogen reel mulighed for at varetage sine interesser, jf. domskonventionens art. 27. Det er domhaveren, der har bevisbyrden for, at de indledende retsskridt har været tilstrækkelige. Selv om dommen måtte være bindende for sagsøgeren gælder det kun de spørgsmål, som dommen har taget stilling til, og dommen har udtrykkeligt ikke taget stilling til parternes økonomiske mellemværende, men kun til, om parternes aftale tillagde sagsøgeren en eksklusiv ret. Sagen kan anlægges, hvor den forpligtelse, der ligger til grund for sagen, er eller skulle være opfyldt, jf. Domskonventionens art. 5, nr. 1. Den forpligtelse, sagsøgeren påberåber sig som grundlag for sit erstatningskrav, er sagsøgtes forpligtelse til at opfylde aftalen ved levering af varer, og denne forpligtelse skal opfyldes i Danmark. Med hensyn til lovvalget er der en formodning for, at kontrakten har den nærmeste tilknytning til det land, hvorfra forhandleren driver sin virksomhed, her Danmark.

Sagsøgte har anført, at den italienske dom skal anerkendes og tillægges retskraft, jf. retsplejelovens § 223 a, og domskonventionens art. 26. Da sagsøgeren har været repræsenteret i sagen og er mødt op under sagens behandling, er der ikke tale om en udeblivelsesdom som anført i artikel 27. Det bestrides, at sagsøgeren har været afskåret fra at fremføre sit erstatningskrav, og sagsøgeren må derfor nu være afskåret fra at anlægge sag herom. Sagsøgeren kunne have anket dommen, hvis han var utilfreds med dens resultat. Dommen fastslår klart - hvad også følger af kontraktens egen ordlyd, at der ikke er tale om en eneforhandling. Praksis om værnetings spørgsmål ved ophævelse af eneforhandlerkontrakter, kan derfor ikke anvendes. Opfyldelsesstedet for aftalen er Montova, og der er derfor ikke værneting i Danmark. Efter Romkonventionen er der formodning for, at realdebitors bopæl eller forretningssted er afgørende for lovvalget. Det fører til anvendelse af italiensk ret.

Retten afgørelse og begrundelse

Efter det foreliggende tager dommen, afsagt af retten i Montova den 12. marts 2003, kun stilling til karakteren af parternes aftale (at der ikke er tale om en eneforhandling), men ikke til opgørelsen af parternes økonomiske mellemværende i anledning af kontraktens ophør. Uanset om dommen i øvrigt måtte være bindende for sagsøgeren, hindrer den således ikke anlæggel-

se af den foreliggende sag, hvor sagsøgeren har rejst et erstatningskrav under henvisning til, at sagsøgte har misligholdt kontrakten.

Det udelukker ikke dansk værneting, at parternes aftale allerede har været genstand for behandling af den italienske ret, hvor sagsøgte påberåbte sig en forpligtelse, som sagsøgeren har efter kontrakten. I denne sag påberåber sagsøgeren sig en forpligtelse, som sagsøgte har efter kontakten, og det afgørende er derfor opfyldelsesstedet for denne forpligtelse. Sagsøgeren begrundet sit erstatningskrav med, at sagsøgte uberettiget har ophævet kontrakten og dermed undladt at levere til sagsøgeren i henhold til kontrakten. Fastlæggelsen af opfyldelsesstedet for denne forpligtelse forudsætter et lovvalg. Da det er sagsøgte, der skal præstere den for aftalen karakteristiske ydelse, må kontrakten - i al fald på dette punkt - i mangel af modstående aftale antages at være undergivet italiensk lov, jf. lovvalgskonventionens artikel 4, nr. 2.

Der er ikke under sagen tilvejebragt nærmere oplysninger om italiensk lov, og opfyldelsesstedet for sagsøgtes pligt til at levere i henhold til aftalen må derfor i overensstemmelse med dansk ret antages at være i Danmark.

Der findes ikke at være behov for at tage stilling til lovvalgsspørgsmålet ud over som sket ved fastlæggelsen af opfyldelsesstedet for sagsøgtes forpligtelser i henhold til kontrakten.

Sagsøgtes påstand om sagens afvisning på grund af manglende værneting, tages derfor ikke til følge.

Der træffes bestemmelse om sagsomkostninger ved sagens endelige afgørelse.

Derfor

bestemmes:

Den af Sagsøgte, nedlagte påstand om afvisning af sagen tages ikke til følge.

Den mellem parterne indgåede kontrakt er undergivet italiensk lov f.s.v. ang. bestemmelsen af opfyldelsesstedet for sagsøgtes forpligtelser i henhold til kontrakten.

Dommer

